Sayı: 55

Amcabey

BİR CADDE..

El, etek çektik amma dünyanın safasından,
İçeriz, ne de olsa, ab-ı hayat tasından!

Hay huyuna uymayız amma edebiyatın,
Zevk almasın biliriz her kâğıt parçasından!

Biz, bir cadde biliriz, üstatlar güzergâhı,
Bobstiller tanınır şakşaklı nalçasından!

Yeni derler, acemi şair müsveddesine,
Eser diye bahsolur, en son palavrasından!

İlham avına çıkan kafatası içinde,
Beynini bile görmez aklının sarasından!..

Öyle destan şairi görmüşüzdür ki orda biz,
Boya akar kan diye, kanayan yarasından!..

Bir cadde ki karnaval geçitlerine benzer,
Üstat diye bahsolur, hattâ maskarasından!

Sanmayın inzivaya çekildik nefret edip,
Yolumuz ayrı, ancak onların arasından!

Sarıçizmeli gerçe lâkabımızdır bizim,
Oyseki bir hançeriz, sıyrılmış kınından!

SARIÇİZMELİ

● **S. O. S. imzasile mektup yazan bir okuyucum:**

— Gece sokakta bir kıza çamlara çıkmayı teklif ettim. Havanın soğuk olduğunu söyledi ve teklifimi kabul etmedi. Ve bana «baharın başına vurmuş!» dedi. Acaba ne demek istedi Amcabey?..

A. — Bu lâfın asıl mânası böyle olmasa bile benim çıkardığım mana şu: «Toysun, hayatın baharındasın. Bu sebeple aklın başından bir karış yukarıda!.. Tanımadığın bir kıza, sokakta lâf atılmaz. Tanısan da bu havada çamlığa çıkılmaz. Git işine!..»

● **Edirne, Niyazi Yaşkan:**

— Bir kadının elini öpmek saygı eseri midir, sevgi eseri midir, nedir?..

A. — Niyete bağlı bayım!

● **Ankara, Fethi Saçık:**

— Avrupa tiyatrolarında ıslık takdir mânasınadır. Neden bizde tezyif yerine geçiyor?..

A. — Her yiğitin bir yoğurt yiyişi olduğu malûm. Bunlar milletlerin gelenekleridir. Meselâ fes giyilen yerlerde baş açık bulunmak saygısızlık, şapka giyilen yerlerde başı kapalı bulunmak saygısızlıktır!

● **Kadıköy, Murat Güçsever:**

— Gişelerde, tramvaylarda, vapurlarda sıraya girin, itişmeyin, diye öğütler veriyorsunuz Amcabey ama bazu kuvvetinin, kurnazlığın meydan okuduğu bu zamanda kolunun kuvvetile kalabalığı yarıp işini becermek takdire değer bir hareket değil midir?..

A. — Mantığınıza söz yok doğrusu! Siz gişe önlerinde, tramvaylarda bu mantıkla hareket eder de etrafınızdan «zorba herif!.. Vay terbiyesiz vay!..» sesleri işitirseniz sakın kızmayın!

Büyük müsabakamızın neticesini ve adlarını 11 inci sahifede okuyunuz!

Cemal Nadir'in

DALKAVUK

Karikatür albümü tükenmek üzeredir.

Bir albüm 1 liradır.

Kuşe kâğıda basılmış ve san'atkârın resmi ve imzasiyle süslü, numaralı albümler 5 liradır. Almak için şu adrese müracaat ediniz :

(Nebioğlu Yayınevi. Posta kutusu : 644, İstanbul.)

18 İlkkânun 1943

İDARE YERİ :
Gağaloğlu, Halkevi sokağı
CUMHURİYET Matbaası

Posta kutusu: İst. 555
Telefon : 24290

AMCABEY

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
SİYASÎ, MİZAH MECMUASI
Müessisi :
CEMAL NADİR GÜLER

Cilt: 3 – Sayı: 55

FİATI, HER YERDE
10
KURUŞTUR.

ABONE ŞARTLARI:

YURT İÇİ :	Bir seneliği	500 Kş.
	Altı aylığı	250 »
YURT DIŞI :	Bir seneliği	900 Kş.
	Altı aylığı	500 »

Dev Aynası

Yazalım mı, yazmıyalım mı?..

Günün birinde bir önemli olay.

«Falan devletin adamı filânı ziyarete gelmiş.»

Ağızlar kulaklara yapışıyor, kulaklar kirişlere uzanıyor. Kafalar (anlayış ölçüsüne göre) ha bire işliyor, bu hayal değirmeninin öğüttüğü kuruntular birer işe yaramaz tasar ve dedikodu halinde dudaklardan dökülüyor.. Dökülüyor.. Dökülüyor...

Bu halkın manzarası!.

Bir de, dünya olaylarını halka bildirmeyi kendilerine iş edinmiş ve bu büyük ülkü ile köşelerine çekilip kalemlerin ağlamış gazeteciler tarafı var!.. Onlar da zöyle bir olay karşısında telefonlara yapışıyor, sokak sokak seğirtip kapı kapı dolaşıyorlar. işin aslını anlayıp halka bildirmek için!.. Belki bir şeyler de öğreniyorlar.

Fakat, sonunda hepsini bir şaşkınlıktır bürüyor. Eller çenede, doluya koyuyorlar almıyor, boşa koyuyorlar dolmuyor:

— Yazalım mı, yazmıyalım mı?..

— Bir kısmı «ne olur, ne olmaz» cıdır. (Yahut da sütten ağzı yanmıştır!) «Yazmıyayım diyor. Bir kısmı da atılgan, gözü pek. «Yazalım!» diyor. Ve «ya harru, ya merru» diyerek havadisi basıyor gazetesine, çıkıyor işin içinden!...

Sözün kısası, tek sesli olması gereken bu takımda bir curcunadır gidiyor.

Basın kongremizin şu orkestrayı bir akort etmesi lâzım sanıyoruz!

AMCABEY

Almanyanın bombardımanından sonra:
— Ben yükselecek sanmıştım!..

FELEK HİKAYET

Basın kongresinde üç gün!..

[Hususî olarak kongreye gönderdiğimiz muharririmiz Burhan Felek yazıyor:]

Canım Ankara!.. Hiç bir yere benzemiyor. Belediyesi Belediye, caddeleri cadde, otobüsleri otobüs... Hele kongresine söz yok. Nedir o bizim İstanbuldaki kongrelerin hali?.. Aklıma geldikçe bir tuhaf oluyorum. Evvelâ beş kişiyi bir yere toplamak mesele oluyor. Toplanınca da konuşmak, dert anlatmak mesele!.. Biz orada konuşup anlaşmak için değil, sanki konuşup anlaşmamak için toplanıyoruz. Üstelik, Hakkı Tarık Us'un tükettiği nefes, Refik Ahmet'in döktüğü ter, hazirunun el kaldırmak için harcadığı gayret de caba!.. Halbuki burada her şey nizam ve intizam içinde!..

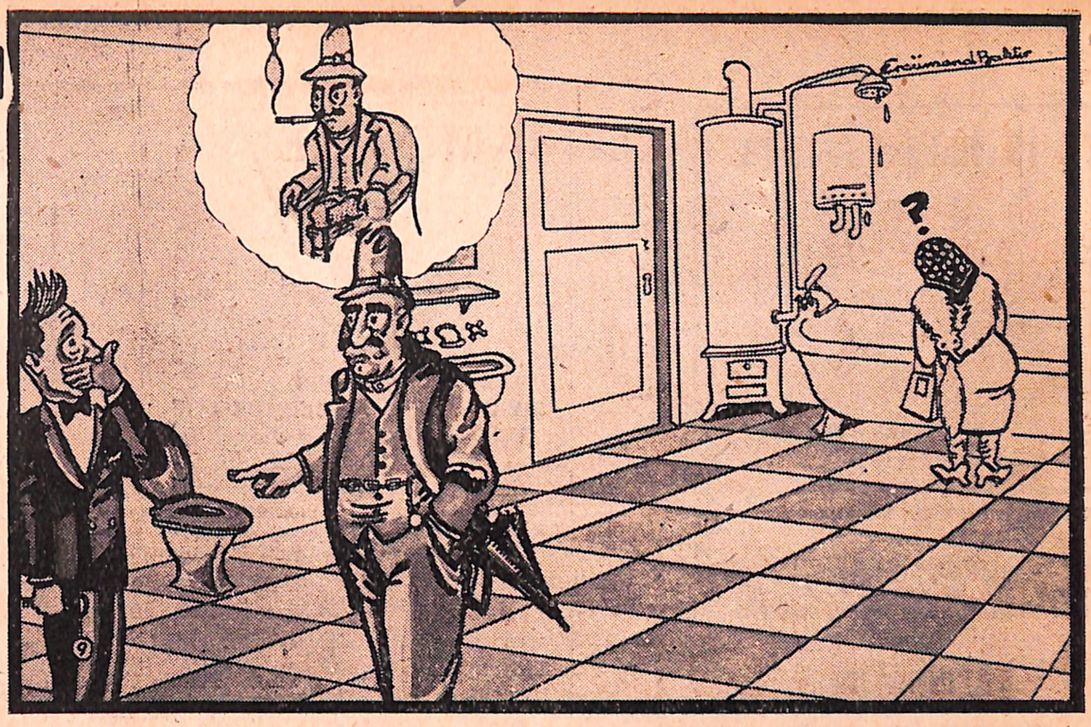

YENİ ZENGİN KONFORLU APARTMANDA :

— Gonfurlu diduğun apartuman bu mu?.. Goltuğunun kenarında kol dayıyacak yerleri bilem yoh!..

Her neyse sayın okuyucularım, kabil olsaydı da radyofoto gibi bir usulle kongremizi size günü gününe gösterebilseydim. Hele İstanbuldaki kongrelere gelen meslektaşlar bunları görüp imrenseler, kongre nasıl olurmuş öğrenselerdi!..

Evvelâ size şunu bildireyim ki ben, kongrede neler konuşuldu, neler düşünüldu bunları yazacak değilim. Gündelik gazetelerin hakkını yemek istemem. Benim yazacaklarım şöylece tatlı tarafından gözüme ilişen, kulağıma çarpan şeyler!..

Meselâ gazetelerin daha çok satılması için çareler arandığı sırada bazı parlak fikirler ortaya atıldı. Size onları yazayım yeter. Halil Lûtfi dedi ki:

— Abe çocuklar, on kuruş azdır. Yirmi beş kuruş yapmalı ki gazete okumak lüks ihtiyaçlar arasına girsin. Malûm a herkeste lükse karşı sonsuz bir meyil var!.. Eski Kars mebusu, güzide edib ve başmuharrir Ethem İzzet Benice de:

— Gazete sürümünde fiyat ikinci plânda kalır, dedi, gazeteyi okutan siyasî yazılardır. Arkadaşlar münasip görürler ve arzu ederlerse ben her gün her gazeteye birer başmakale yazayım. O zaman seyredin siz memlekette gazete sürümünü!.. Hakkı Tarık Us'un fikri ise bambaşka, teknik bir fikirdi:

— Sayın arkadaşlar müsaade buyururlarsa bendeniz, gazetelere havadisleri uzaktan seçilmez bir nevi mürekkeple basmak taraftarıyım. Neden mi, diyeceksiniz. Müsaade buyurulursa fikrimi izah etmeğe çalışayım.. (Bu izahatı aynen yazmıya ne ben dayanırım, okumıya da ne siz. İyisi mi kısaca geçeyim!) İşte arkadaşlar, havadisler gazetelere böyle uzaktan seçilmez mürekkeple basılırsa gazetelerimiz bir yerine on satılacaktır. Çünkü bazı açıkgöz ve uzağı görür vatandaşlar istedikleri kadar açıkgöz olsunlar, birinin elindeki gazeteyi uzaktan okuyamıyacaklardır. Bilnetice ve bizzarure kendileri bir gazete alacaklardır. Benim majüskülsüz yazışımın bir sebebi de budur.

Bu fikir pek hoşa gitti, herkes gülüştü. Benim aklıma da Nasreddin hoca merhumun bir fıkrası geldi:

Hocanın bir alacaklısı kapıya dikilmiş, para istemiş. Merhumun karısı kapıya çıkmış , «hoca evde yok, dağa çalı toplamıya gitti. Çalıları sokağa dikecek. Gelen geçen koyunla-

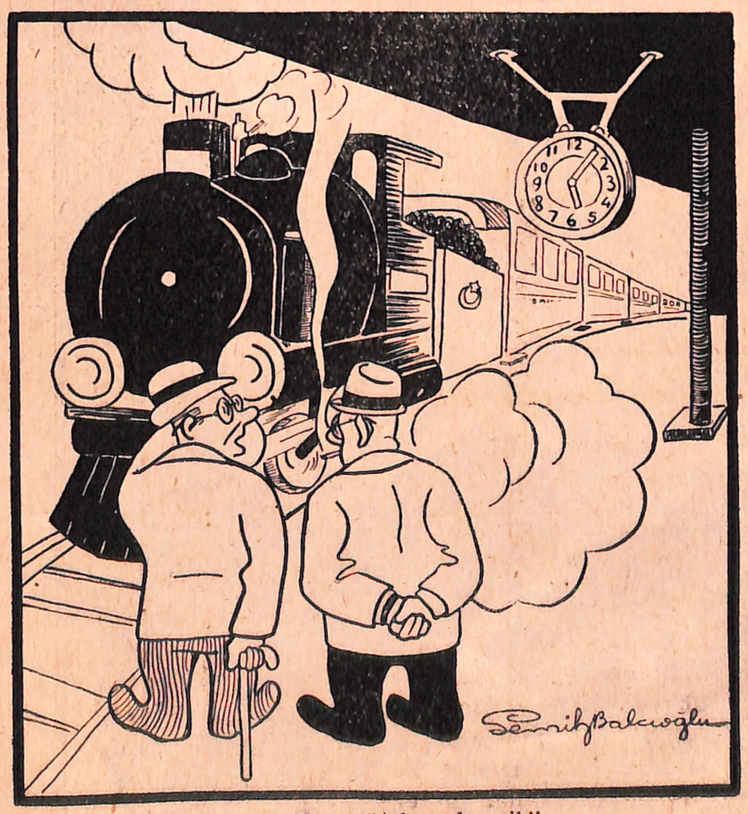

Bazı mütehassıslar gibi!..

Miyop — Bu ne biçim tren yahu, vagonlar yok!..

İpermetrop — Yanılıyorsun, vagonlar var da lokomotif yok!..

İSTER AĞLA İSTER GÜL!

BALO!..

« ... Ahmet balolardan hoşlanmazdı. O düşünüyordu: Bu kalabalığın asîl denebilecek hiç bir tarafı yoktur. Çünkü bu toplantılara insanların yalnız bir kısmı, paralı, zengin kısmı, gelebilir ve mutlaka maddî mânevî varlıklarını, gerçekliklerini değiştirerek ve süsliyerek gelirdi.

Baloya gelen insanların en büyük işi oradakileri aldatmaktır. Kendinden başka türlü görünmek, yalan yürümek, yalan oturmak, yalan düşünmek ve yalan söylemek!..

Burada her şeyden önce bir süs, lüks ve incelik düellosu yapılır ve bu gurur düellosunda çok defa meşhurlar, zenginler, kurnazlar kazanırlar. Olduğu gibisizlik bu toplantıların en büyük kuralıdır. Belli etmiyerek, gizlice birbirinin kılığını seyretmek, herkesin arkasından yiyecek gibi bakmak, zenginleri kıskanmak ve kötülemek, orta halliler ve kılık düşkünü züğürtlerle kıyasıya alay etmek, balo muaşereti bilmiyen herkesi «kaba adam» diye damgalamak, buralarda ahlâkî ödevler gibi yapılan işlerdendir. Buralarda kadınlar, en çirkinleri bile, yarı bellerine kadar soyunurlar, yılan gibi kıvrılırlar ve anlaşılmaz niçin böyle yaparlar?..

Dansederler, sabahlara kadar dönerler ve tepinirler; anlaşılmaz, hangi estetik tadı tatmak için?.. Bu yalan çevresine giren insanların yalanların en büyüğüne inanmaları gerektir. «Bu yer yüzünde her işi yolunda gitmektedir. Açların karnı doydu, yoksulların midesi doldu; hastalar hastanelere, kötürümler şefkat yurtlarına yerleştirildi. Çaresizlerin şikâyet sesleri kesildi. Artık yer yüzünde iyilik, doğruluk ve güzellikten başka bir şey görünmez oldu. Şimdi bütün bu iyilikleri getiren şu sayılı insanların bi rbalo verip sabahlara kabir balo verip sabahlara kaçoşmaları haklarıdır...»

(Batak: İ. H. B.)

Reis — Sana ne diye hakaret etti?..
Dâcavı — «Haydi oradan, meydan saati!..» dedi bay reis!..

rın yünleri çalılara takılıp kalacak. Ben onları toplayıp eğireceğim. Kocam da götürüp satacak. Alacağımız para ile sana olan borcumuzu ödeyeceğiz!..» demiş. Bu buluş alacaklının pek tuhafına gitmiş olacak ki adamcağız gülmüş. Bunu gören Nasreddin hoca pencereden başını uzatmış: «Peşin paranın kokusunu aldın ya, gül bakalım!» diye seslenmiş.

Hakkı Tarık Us'un bulduğu çareyi duyan gazeteciler de işte böylece gülüştüler.

Buna benzer daha pek tatlı konuşmalar oldu ve üç gün sürdü. Arada yiyip içmeler de olmadı değil. Fakat yemekten anlıyan bir adam olmadığım için iyi anlatamam diye o bahsi hiç açmıyacağım. Bırakayım, onu da erbabı yazsın. Zira içimizde politika türlüsünden, havadis dolmasından, gazete turşusundan anlıyan arkadaşlar vardı!..

B. Felek

HİKÂYE :

Meçhul dost !

Yazan : PATAVATSIZ

Sayfiyeye gitmeğe hiç niyetleri yoktu. «Oraya vereceğimiz para ile bana bir balo tuvaleti sana da bir palto yaparız!..» diyordu bayan. Fakat doktor mutlaka bir yazlığa gitmelerini tavsiye etti:

Bostancı kıyılarında bir oda, bir mutfak bulup göçtüler. (Bir odayı tercih etmelerinin sebebi yazın bastıracak misafirleri önlemekti!)

Allah zarı olsun şu doktordan. İyi kizorlamış da yazı böyle güzel bir yerde geçirmelerine sebep olmuştu. Eğer kendilerine kalsaydı böyle bir iş yapacakları yoktu. Talihlerine, evin yeri de pek lâtifti. Önlerinde bir kaç iri çamın gölgelediği temiz bir bahçe, onun önünde tatlı bir meyil, ondan sonra da günün her saatinde cam gibi parlak ve tenha deniz!.. Karşılarında da Adalar!.

Taşındıklarının tam otuz üçüncü günüydü, sabahleyin zır kapı, telgraf!.. Merakla açtılar okudular : «Yarın 4.25 treniyle geliyorum. İstasyonda bekleyin. Selâmlar.» İmza : «Mehmet Ali»!.. Bir yanlışlık olmasın diye adrese baktılar, telgraf kendi adlarına idi. Fakat saatlerce kafa yordukları halde bu «Mehmet Ali» nin kim olabileceğini bir türlü kestiremediler. Ne akrabaları, ne dostları, hattâ ne de tanıdıkları arasında «Mehmet Ali» adında kimse yoktu. «Hayırdır inşallah, hele gelsin de bir görelim bakalım..» deyip tren saatini beklemekten başka çare bulamadılar.

«Ne olur, ne olmaz, sen hazırlıklı bulun!» diyerek bay, karısını evde bıraktı, istasyona yalnız gitti. Çok geçmeden tren geldi. İstasyonun her zamanki kaynaşması arasında meçhul tanıdığı keşfetmeğe çalışırken kırmızı yüzlü, kırk beşlik bir adam boynuna atıldı :

— Vay Ahmetçiğim, seni çok bekletmedim ya!..

Bizimki birden şaşırır gibi oldu : Şey... Fakat..,

Öbürü gayet hoş bir kahkaha atarak, dostunun ellerini avucuna alıp sıktı : — Sakın, beni unuttun?. E Vallahi aşk olsun!.. Ayol sen bunamışsın!.. Herkesi unutacağını tahmin ederdim amma arkadaşın Mehmet Ali'yi unutacağın aklıma gelmezdi Ahmetçiğim!.. E ne ise haydi yürü, gidelim... Evin yakın mı bari?.

Ahmet yolda durup dinlenmeden sualler soruyordu:

— Yengemiz nasıl yengemiz?. Sen ondan haber ver. Yine eskisi gibi zayıf mı, yoksa şişmanladı mı?.. Hoş kadındır vesselâm... Ara sıra düşünürüm de vallahi sana gıpta ederim Ahmet!.. Taliin varmış ki böyle bir kadına düşmüşsün!.. nerede bizim huysuzlar, nerede senin uysal, kâmil, idareli, alçak gönüllü karın!.. Ne diyeyim Allah bahtiyar etsin kardeşim... Gerçi kaynanan biraz çaçaron, tabiatsız bir kadındır amma eh ne yaparsın, nihayet kaynanandır işte.... Ha?. Ya küçük, Toraman nası!?. Bak az daha onu unutuyordum yahu!.. Yaramaz, boncuk gözleriyle insanın yüzüne nasıl da bakar... Eyi ettim de geldim be Ahmet!.. Vallahi çok göreceğim gelmiş. Şimdi seni görünce anladım...

Ahmet, ıcığını cıcığını bilen bu adamın yanında delirmeden eve geldiler!.. Mehmet Ali, yine ayni samimiyet ve yakınlıkla bayanın ellerini sıktı, boynuna sarıldı. Çocuğu da «Vay çapkın vay, vay haylaz vay!. Maşallah büyümüş, nerdeyse evlenecek kâfir...» diyerek bir kaç defa havaya zıplattı ve «Sakın yenge hanım, dedi, benim yüzümden rahatsız olmayın.. ben yabancı değilim... Sizin yediklerinizi yer, bir köşecikte yatar, kalkarım. Gerçi yeriniz biraz darca ama.. ne çıkar efendim ne çıkar.. insanın gönlü geniş olsun...» teselisiyle bavullarını bir köşeye yerleştirdi. Ev sahiplerinin tekliflerine bakmadan yiyip içmeğe,

(Arkası S. 9 da)

Salaonun dersleri!..

Kan Tahlilleri!..

(Amcabey lâboratuvarından)

Dr. Fahreddin Kerim'in kanı!..

Asaf Halet Çelebi'nin kanı!..

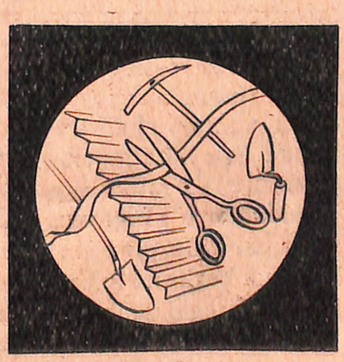

Dr. Lûtfi Kırdar'ın kanı!..

Hüseyin Cahit Yalçın'ın kanı!..

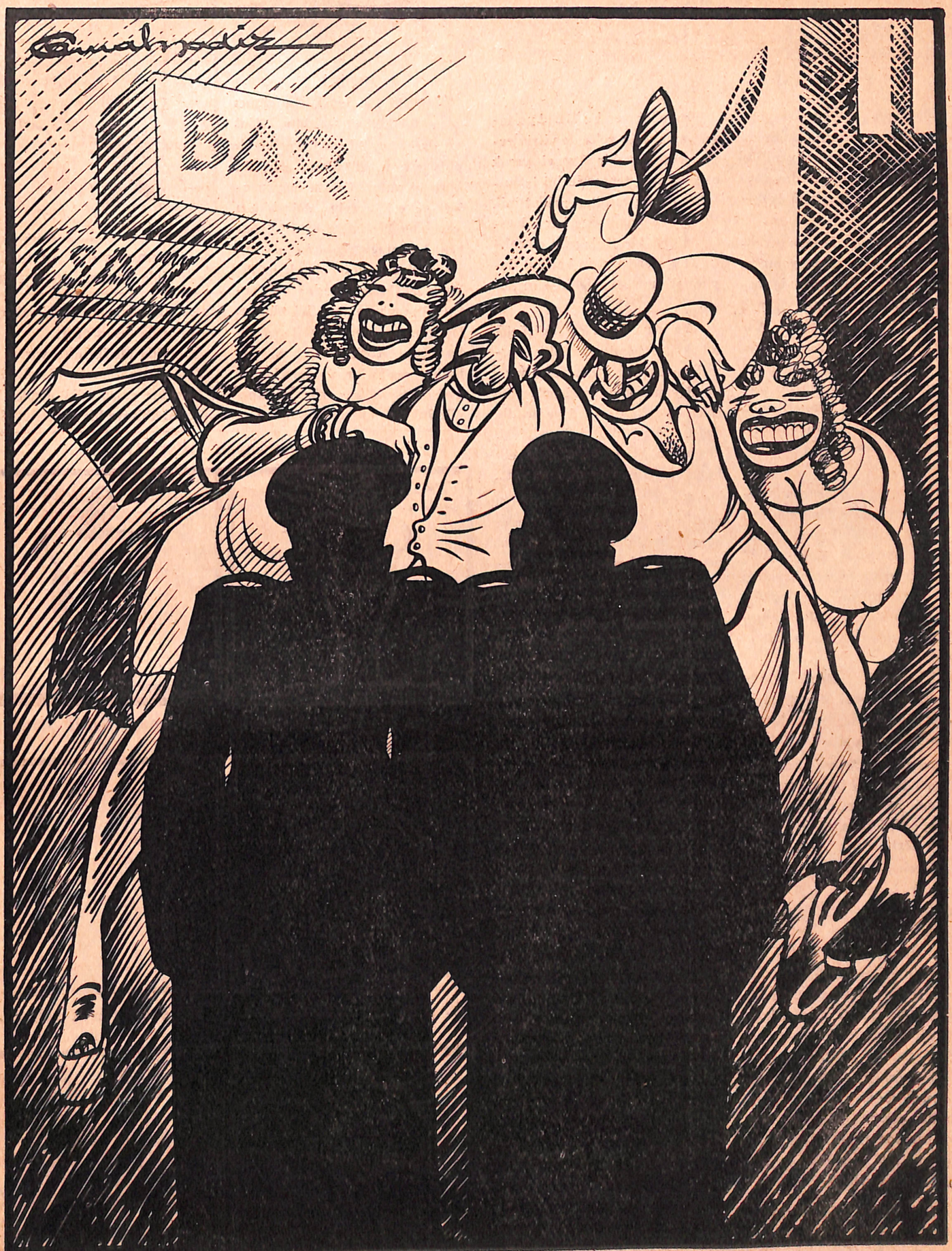

Devriye — Siz kimsiniz?..
Yolcular — Biz mi?.. Şey... Biz... Memleketten galkdıh... İstanbula eğlenmeğe geldük...

Dünden, Bugünden:

Lokanta

Limonata, lâvanta, piyata, kukuleta gibi lokanta kelimesi de dilimize İtalyancadan, yani Venedkliler ve Cinevizlilerden geçmiş, kökleşip kalmış; hâlâ da duruyor.

en ziyade Sirkeci Tramvay caddesinde, Beyoğlu Doğruyolunda, Galatanın Karaköy boyunda raslanırdı. Sultanhamamı, Kapalı çarşı, Çenberlitaş, Beyazıt, Aksaray, Tophane vesairede lenger lenger, türlü türlü yemekleri mostrasına dizen dükkânlara (aşçı); dönerlerin, şişlerin, cızbızların dumanlarını buram buram ortalığa savuranlara (kebapçı) denirdi.

Her hangi bir lokanta listesinde beğen beğendiğini, hele fazla işliyenlerinde kuş sütünden madasını seç dur: Kuzu, hindi, tavuk, balık, midye dolmaları;; etin, sebzenin; makarna, pilâv, hamur işinin; unlu, sütlü, meyvalı tatlıların enval, kaymaklarla bezenmişi.

İki çeyreği gözden çıkaran karnını hütta gibi şişirir, geyirip geyirip (yaradı!) diyerek tıknefes hale gelirdi.

Karşının en yüksek kırat lokantasında en lort harcı ve ateş pahasına porsiyon, meselâ tavuk köftesi altı, filâto beş, mayonezli levrek dört kuruşa.

Körolası zıkkıma düşkün, iştah açar, hazme yarar diye maval okuyan, bir kaç tek parlatmadan ağzına lokma koymıyanlar İstanbul yakası lokantalarına girecek oldular mı 50 dirhemlik şişede Mihyoti veya Umurca düzü, Metaksa yahut Kamba konyağı ceplerinde hazır. Kuytu bir köşeye çekilip, yuvarlardı.

Zira oralarda ilâç için bile, ol nesnelerin katresi yok. Gönül rahatile çakmak istiyenler Sirkeci istasyonundaki, Babıâli yokuşunun alt başındaki iki bira haneciği boylarlardı.

Halbuki Beyoğlu lokantalarında içkinin her çeşidine cevaz vardı. Çeyreği sökülene üç tabak yemeği, tatlısı veya meyvası, ekmeği ve bir şişe şarabı da beraber, tablidotlar dahi mevcuttu.

Bereket versin, Belediye insaf ve gayrete geldi de vitrinlerde yemek teşhir etmeyi yasak etti. Yemek tencerelerini lokantaların arka tarafına naklettirdi. Yoksa bu pahalılıkta her lokantanın önü bir seyir yeri olacaktı. Zira içeriye girip karnını doyurmak her babayiğitin kârı değil.

Ya ucuz olsun diye küçücük tabakların içinde iki lokma yemek, yahut koca tabakların içinde doymacasına porsiyon!.. Bu sefer de hesaba can dayanır gibi değil. Meselâ bir tabak patatesli et doksan, bir porsiyon pilâv elli kuruştur. Yeme de yanında yat!..

Gerçi bol yemek verip bol para alan lokantalara gidenler seçme zenginlerdir. Asıl rağbet orta halli lokantalara ama oralarda da insan yemek yemiyor, yer gibi oluyor. Zaten yemeklerin malzemesi sudan!.. Kalori, malori hak getire!. Herkes az masrafla çok para kazanmıya çabalarken lokantacılar durur mu ya!.. Onlarda tereyağı yerine margarin, zeytinyağı yerine şırlan yağı, koyun yerine keçi kullanıp işi yoluna koyacaklar elbet!.. Ama müşteri beslenmez, midesinden hayır kalmazmış, kime ne!..

Çoğunda da bir içki, bir içki!.. Lokanta mıdır, meyhane midir ayırabilirsen ayır. Ya o bahşiş merakına ne buyurulur?.. Yüzde onu yemek parasile beraber verdikten başka garsonun geri getirdiği ufaklıklardan bazılarını tabakta bırakmazsanız eyvah!.. Garsonda surat bir karış. Bir daha gelişinizde yüzünüze bakan bile olmaz. Şapkanızı alana verilen bahşişi de ayrı. Lokantadan çıktıktan sonra bir hesap: Yemek parası kadar bahşiş!...

Hani bir fıkra vardır. Adamın biri yemeğin parasını vermiş, bahşişi bırakmadan sokağa yönelmiş. Arkadan garson: --Beğim, garsonu unuttunuz!.. diye seslenince müşteri: — Ben garson yemedim ki!.. deyip çıkmış!..

Lokantalar doyum yeri. Fakat asıl doyan kim, o belli değil!

Bâki kalan su kubbede

MESİHİ..

Mesihî ile Şem'î, On altıncı asrın iki külhanî şairidir. Rint ve derbeder, dünya âlâyişini bir pula satmış, güzellerin esiri iki koca ayyaştır. Galata meyhaneleri en çok gezip dolaştıkları yerlerdendir; hattâ öyle ki, bazan, bir muğbeçenin kaşına veya gözüne hayran olarak haftalarca meyhane köşesine post serip pîrmuganın misafiri olurlar. Bir gün, beraberce Galata sokaklarından geçerken bir rum dilberine rastlarlar ve nevcivanın peşisıra bir kiliseye girerler. Kendilerini gören asrın nükte ve zarafet üstatlarından biri, vak'ayı şu kıt'a ile tesbit eder:

Galâtâda Mesihî dîre varup
Meğer şem'î anınla bile gitmiş!
İşitenler galat edip dediler,
Mesihî kiliseye bir mum iletmiş!

— Tramvaydan mı indi?..
— Yok canım, döğüştük!..

60 sene yaşıyan artist (!)

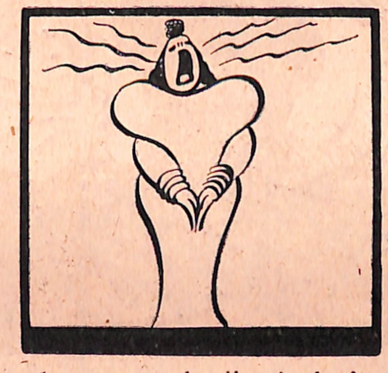

1 sene ses kraliçesi olur!..

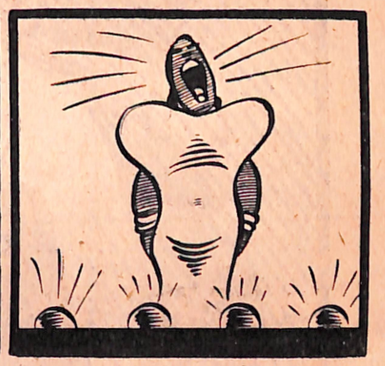

30 sene Mısırlı hanende olur!...

29 sene İspanyol dansözü olur!..

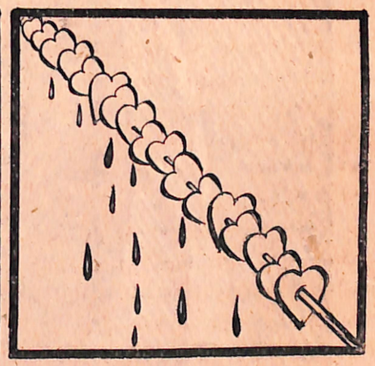

100 lerce yürek yakar!..

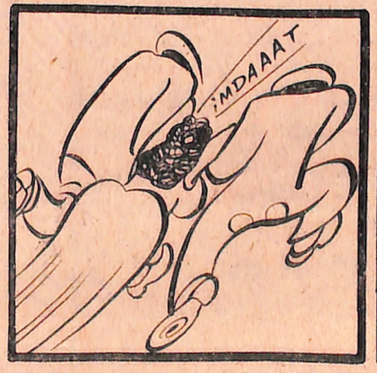

30 kere kaçırılmak tehlikesi atlatır!..

30 kere ölümden kurtulur!..

Amcabey'in
Mizahî Romanı : 24

Banker Arif!

Yazan : SERMET MUHTAR ALUS

Eski kurtların bayıldığı hoşurlar, her devirde başta taşınan balık etliler, zamane gençlerinin taptığı derisi kemiğine yapışık sıskalar; bunları da geçelim, kendi zevkine tıpa tıp, kendi boyuna uygun, ufacık yapılı tombalaklar da mütemadiyen gözünün önünde..

Gidişat böyle olduğu halde bu derece şaşaladığı, aptallaştığı vâki değildi.

Aşçı, Dudu, hizmetçi koşup gelmiş dikilip duruyorlar, o farkında olmuyordu. Dudu,

— Üçümüz de bundayız. Emrini beyan et efendiciğim!.. deyince, şişko kendine geldi.

— Ha, siz misiniz? Durun, canciğerime bir sorayım!.

Zihni beye döndü. Hâlâ şaşkın, ne diyeceği aklına gelmiyor. Canciğeri bir türlü bulup söyliyemediği meramını çaktı:

— Öyle ya vakittir; masayı kurarlarsa fena olmaz!

Banker,

— Hay aklınla bin yaşa. Keskin zekâ keramete kıç attırır! dedi ve karşısında dikilenlere emri bastı:

— Ne var ne yok hepsini ortaya getirin!

Yine çeneleri kilitlendi. Keyfi gelip neşelenince oda dolusu halka lâf sırası bırakmıyan, en gevezelerin bile bir kelime söylemesine meydan vermiyen Banker Arif beyin böyle hap yutmuş, yahut dilsiz orucu tutmuş gibi sususu hiç görülmemişti. Huyunu husunu yakından bilen Zihni bey bu garip haline bir mâna veremiyordu.

Gözleri yine o yabancı misafirde. Öyle bir bakış ki doğrudan doğruya ona bakıyor gibi değil. Hayatı gidiyor, bayatı kalıyor zannını vermiyor. Göz kapakları tavşan uykusu gibi aralık.

Şimdi taze dulun şekil ve şemailini tarif edelim:

Evet, onda en evvel kendini belirten, (biz buradayız) diyen öyle iki kaş, iki göz vardı ki emsali az bulunur. Koyu kumral kaşları atkılı atkılı başlayıp, gitgide inceleşerek şakaklara dayanıyor. Modaya göre altı, üstü cımbızla, yahut jiletle alınmış sanmayın; hak yapısı. Sanki mahir bir ressam -şimdikiler değil, eski bir ressam- fırçasını gayet itina ile kullanmış; gökteki hilâlin aynini resim eylemiş.

Gözleri koyu kestane renginde; akları az, koyuları çok. Birbirine yakınca yakıncalıkları nazarlarına bambaşka bir tesir vermekte.

— Arkası var —

— Hikâyeden devam —

yatıp kalkmağa başladı!..

Ahmetle karışı bu unutulmuş dostun kim olduğunu keşfetmeğe çalışa dursunlar, o, sabahları erkenden kalkıyor, kuyudan su çekip musluğu dolduruyor, hela yı temizliyor, çarşıya gidip öte beri alıyor, mangal yakıyor, mutfakta yenge hanıma yardım ediyor, vakit buldukça Toramanla deniz kenarına inip taş sektiriyordu...

Böyle hamarat, böyle eli işe yakın erkek görülmemiştir. Ahmedin karısı Mehmet Alinin marifetlerini gördükçe kocasını bir köşeye çekiyor : «Evin içinde şaşkın şaşkın dolaşacağına şu adama bak da iş öğren, erkek nasıl olurmuş, gör!» diyer lâkırdı sokuyordu.

Böylece tam bir hafta geçti Haftanın son günü misafir, bavullarını topladı : «Eh çocuklar, sizi rahatsız ettiğim yetişir. Artık bana müsaade!.. Öğle treniyle gideyim. Evden merak ederler...» dedi ve dostlarının gösetrdiği konuk severliğe teşekkür ederek ayrıldı.

Acayip misafir gittikten sonra karı koca büsbütün şaşıp kaldılar. Yarım saat kadar konuşmadan birbirlerine baktılar, yabancı bir misafirin rahatsızlığından kurtulunca odalarını birdenbire büyüyüverdi sandılar. Oda ile beraber içleri de rahatlamıştı ve ikisi birden derin bir «ohhh!.» çektiler...

İki gün sonra postacı bir mektup getirdi. «Acaba yine bir unutulmuş dost mu geliyor?» endişiyle zarfı yırtıp açtılar, biden misafirdendi :

«Sayın dostlarım, diye başlıyordu, sizin koca bir haftanızı zehir ettiğime üzgünüm. Ben gerçekten bir tanıdığınız değilim. Fakat arkadaşlarla geçen hafta bir bahse girmiştik. «Ahmet, misafir korkusundan tek odalı bir yazlığa taşınmış, dediler. Hiçbir misafir kabul etmiyecekmiş.» Bu söz beni pek ilgilendirdi. «Ben kendmi kabul ettirirsem ne verirsiniz?» diye bahse giriştim. Ve yüz lirasına bahse tutuştuk. Hemen ertesi günü hakkınızda lâzımgelen tafsilâtı edindim ve işe başladım. Ötesini biliyorsunuz. Bana gösterdiğiniz nezaketten ve bu bahsi kazanmama yardımınızdan ötürü sonsuz teşekkürler..»

PATAVATSIZ

AK'LA KARA

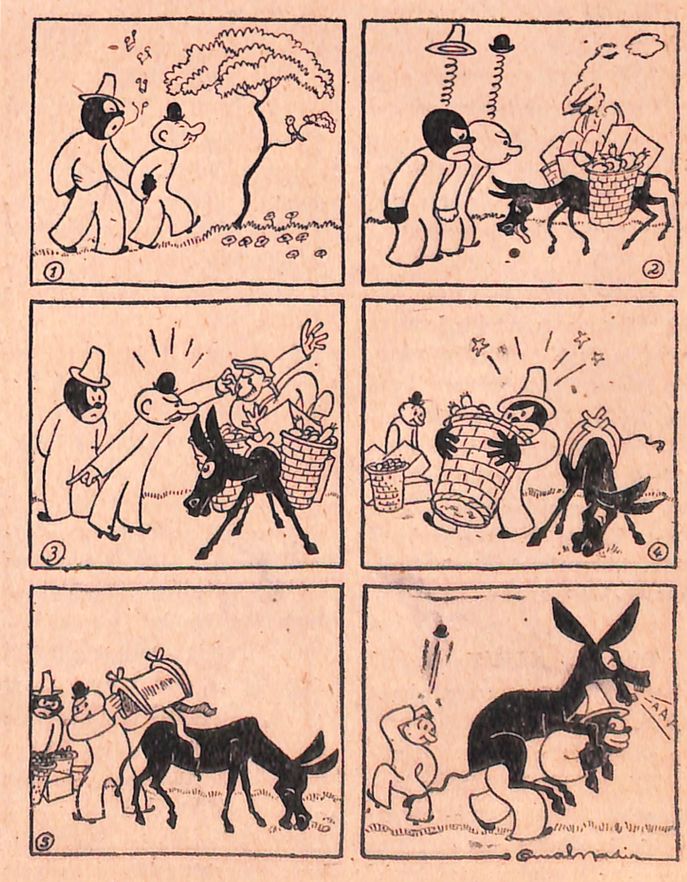

YARDIM!

KİRALIK SAHİFE

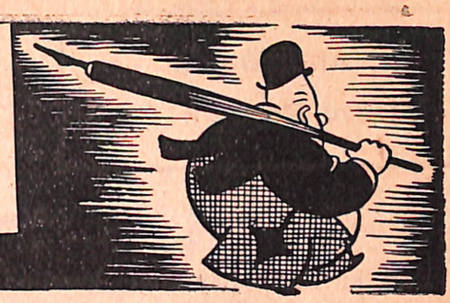

Bu haftanın kiracısı: Bürhan Cahit MORKAYA

PARİSTE NOEL GECESİ!.. — KARISINI KESEN DURMUŞ!..

Bir Romandan:

(Mühendis Fuat Bey vazife ile gittiği Tuncelinin K köyünde Dilber adında kimsesiz bir köylü kızı sever. Bir hafta sonra kızı İstanbula getirir. Hemen evlenirler. Fuat Beyden evvelce izdivaç teklifi ümit eden bütün şehirli kızlar Dilberi çekememektedir. Hatta ona «Kenarın Dilberi» adını takarlar. Genç evliler yakında balayını geçirmek için Généve'e gidecekler. Dilber Hanım seyahat hazırlıkları ile meşguldür. Romanın sonunu Dilber'in ağzından dinleyelim:)

***

İstanbula geleli üç gün oldu. Yarın Généve hareket ediyoruz. Bugün Fuat Beyle son eksikelerimizi de almak üzere Beyoğluna çıktık. Önce Lion'a giderek ufak tefek aldık. Sonra terziye uğradık türkuvaz şayaktan yaptırdığım seyahat kostümüm çok şirin oldu. Villide saçlarımı yaptırdım, tırnaklarımın ojesini tazeledim.

***

Büyük yolcu tayyaresi Yeşilköy hava meydanında homurdanırken Fuat Beyin arkadaşları, aile dostlarımız kollarımızı bonbon, fundan kutuları ve flör buketlerile doldurdular. Yocular. sıklaştı. Kulağım motörün sesinde... Vakit geçtikçe heyecanım artıyor Kalkış için son sinyal verildi, gülüşmeler, bonjurlar, orövuarlar, bon voyajlar. adiyöler..

***

Généve'e geldik. Voyage çok iyi geçti. Tayyare seyahatı bana dokunmuyor. Birkaç gün buranın en meşhur oteli olan Grand-Hotel'de kaldık. Fuat Beyle hergün şehri dolaşıyor ve bir taraftan da kendimize ev arıyoruz. Burası İsviçrenin en güzel köşesi olmakla beraber uzun müddet kalınınca can sıkılır. Ben, apartımandan ziyade küçük bir villada yerleşmemizi istiyorum. Nihayet şehrin en kibar mahallesi olan Florissant'taki barok, go - tik, rüstik, kübik köşklerden en şirinini tuttuk. Villâmız Salavegölüne bakıyor. Bir İngiliz lorduna ait olan bu villa o kadar minyon ki.. Sabık İngiliz kralı se kizinci Edward ile Madame Simpson bile balaylarını bu villada geçirmişler. Bütün konfor var. Kalorifer, sıcak su, elektrik, havagazı, garaj... Banyo dairesi tekmil kristalden, musluklar altın. Tavanlar elmas kakmalı, duvarlar kâmilen akvaryum, içinde en nadide balıklar. Chambre â coucher okadar şirin ki... merveilleuse!. Bir boutona basılınca splendite bir yatak kuruluyor, diğer bir boutona basmakla ayni yatak duvara gömülerek bir gare dérobe oluyor. Jardinde üç tane şirin köpek kulübesi var. Bunların içinde yatan köpekler herhalde bahtiyar olmalı. Çünki, bu kulübelerde elektrik ve kalorifer tesisatı mevcut.

Fuat Beyle hergün şehri geziyoruz. Fakat gelip gitmek için sıkıntı çekyoruz. Bize en yakın tramvay durağı Chambelle'de. Ekseriya tramvaya kadar yürüyerek gitmeyi tercih ediyoruz. Karar verdik yakında bir oto - mobil alacağız. Bir kadın ahçı tuttuk. Kristina, çalışkan ve charmante bir kız, çok şirin... Aslen Münihli, anasının adı Lili babasının adı Hans... 1920 tevellütlü. Temiz, titiz, benim kadar iyi yemek biliyor. Ona türkçe öğretiyorum. Alafranga yemekler pek hoşuma gidiyor.

Bugün, acenteden ismarladığımız otomobil geldi. Kabriyole marka. Tam bizim küçük garajda misafir olacak kadar şirin ve cici. Ona Hirondel adını verdik. Ben hergün Fuat Beyden gizli otomobille yarım saat kadar eksersiz yapıyorum. Üç gün sonra idi Fuat bey beni otomobille gezdirecekti. Ondan evvel garaja girerek direksiona geçtim. Gaza bastım, marşı işlettim, kuvvetli bir geri vitesle ok gibi garajdan çıktım:

— Hello, darling! dedim. Akşama görüşürüz. Bay-bay!..

Généve'e çok alıştım. Şehrin merkez caddelerinden birinde Veranda adlı şirin bir kafe var. Her akşam üstü aperatiflerimizi orada alıyoruz.

***

Noeli geçirmek üzere Hirondel ile Parise geldik. Doğruca Hotel Byron'a indik. Fuat Bey geceyi Champs Elysées üzerindeki Langé barında geçirmek için masa ayırttı. Gündüz, Pritemp, Lafayet gibi meşhur mağzalardan öteberi aldık.

Akşam, otomobilimizi otelin garajında bıraktığımız için Langé'ye taksi ile gittik. Bindiğimiz taksi Packard marka idi. Hem de radyolu! Gazino her akşamdan fazla dolmuştu. Yemeğe başladık. Fuat Bey garsonu çağırdı Şarapları sordu Garson sayımıya başladı:

— Vin d'onjou, Vin de Malacca, Vin de Bordeaux, Vin d' anglais...

Vin d'onjou ismarladık. 155 sene 120 günlükmüş. Beş kadeh banamısın demedi. Altıncı kadeh beni de coşturdu. Müzik başlamıştı. Güzel bir havayen konga çalıyordu. Fuat Beyle dans ettik. Hele oyunun sonundaki QUADRILLE çok şirin oldu. Adeta bir serpantin, totkai ve kotyon yağmuruna tutulmuştuk. Hemen hiç bir dansı kaçırmadık. Tam saat 24 de elektrikler söndü. Caz Vals Viennoise'yi çalarken Fuat Beyle kadehlerimizi kaldırdık. Fuat Bey :

— Saadetimiz için Dilber! diye haykırdı. Bağırdım:

— Bon anné, cheri!

Buz gibi şampanya ateş gibi yanan dudaklarımdan aktı.

KÖROĞLU'dan:

Caponla Alamanın gidişatı kötü.

Son haberlere göre Caponlar Pasifik denizinde, Alamanlar da Rus topraklarında mağlûp oluyorlarmış. Dediklerim çıktı. Artık İngilizin zaferden şüphesi kalmadı. Toplantı üstüne toplantı yapıyor. Amerikanla ve Rusla sulh meselelerini konuşuyor. Bu harbin sonunda kimin kârlı, kimin zararlı çakacağı belli değil ama, Alamanla Caponun hali harap gibi görünüyor.

Herşeyin sonu sulh!

Boşuna kan dökülüyor, be yahu!

YAZIKTIR YAHU!

İzmirin Kanlıkavak köyünde oturan kasap Memişoğlu Durmuş Pirzola geçen gün kıskançlık yüzünden karısı Elif Pirzolayı otuz yerinden bıçaklamış ve bununla da hırsını alamıyan azılı katil eline geçirdiği satırla cançekişmekte bulunan Elifin başını vücudundan ayırmış. Vak'a yerine yetişen candarmalar kasap Durmuş'u karısı Elif Pirzolanın derisini yüzerken bulmuşlar. Derhal muhakeme edilen kasap, 18 sene ağır hapis cezası yiyerek kodesi boylamış.

Köroğlu — İnsafsızlık bu kadar olur! Kendini salhanede mi sandın yahu? Karını kuşbaşı et gibi doğrarken hiç aklına kodes gelmedi mi be?

BÜYÜK MÜSABAKAMIZIN SONU

En çok beğenilen destan, karikatür, hikâye ve fıkralara rey veren yüzer okuyucunun yani (400) kişinin adlarını, kazandıkları hedileri ve aynı destanı, karikatürü, hikâye ve fıkrayı kaç kişinin beğendiğini yazıyoruz:

(757) okuyucumuz:
48 inci sayıdaki «Yirminci yıl destanını» beğenmiştir. Bunlar arasından (100) kişi şu hediyeleri kazanmıştır:

1: Yeşilköy, Orhangazi caddesi, 13. Yılmaz Sütmen. (Destanı yazanın imzalı bir fotoğrafı)

2: Zehra Doyumcu, Akhisar. 3: Baki Dündar, Ankara. 4: Cafer Sayan, Maltepe. 5: Nuri Doğan Önder İ. K. B. 1 lisans. N. 608. (Amcabeyin ikinci cildinden birer adet)

6: Semiha Özbal, Tarsus. 7: Nahit Süleyman, Bursa. 8: Turgut Sunman, Tavşanlı. 9: Aziz Apak, Bursa. 10: Zahit Özden, Sıvas. 11: Necmiye İzgören, Ankara. 12: Sadık Karaoğlan, Erzurum. 13: Tahsin Alok, Haydarpaşa. 14: Peride Boyat, Şişli. 15: Macit Narlı, Aksaray. (Amcabeyin birer aylık abonesi).

16: Süreyya Kardan, Ankara. 17: Necip Çavdar, İnegöl. 18: Ali Koçak, Bursa. 19: Hadiye Bezcigil, Kütahya. 20: Tahir Adak, Samsun. 21: Ziya Besin, Kartal. 22: Hamiyet Nazlı, Kumkapı. 23: Naciye Gümüş, Ortaköy. 24: Sabriye Küçük, Aydın, 25: Nevres Kanatlı, Tire. 26: Ali Soylu, Fatih. 27: Necati Tomruk, Ankara. 28: Emine Alagöz, Eskişehir. 29: Nevin Diren, Adana. 30: Güler Akdağ, İzmit. 31: Niyazi Baloğlu, Ankara. 32: Habip Toygar, Bilecik. 33: Selma Muratlı, Taksm. 34: Selim Yavuzer, Beykoz. 35: Salâhaddin, Ödemiş. 36: Turgut Sarım, Orhangazi. 37: Aliye Yalaz, Bursa. 38: Hikmet Tura, Eskişehir. 39: Rıza Kaymakçıoğlu, Cağaloğlu. 40 Kevser Sözeri, Konya. 41: Naci Ekinci, Üsküdar. 42: Faik Dursun, Tokat. 43: Azize Tavşar, Gemlik. 44: Mehmet Emin Ölçek, Elâziz. 45: Nihat Benli, Antalya. 46: Hayriye Saçak, Çorlu. 47: Osman Bitik, Giresun. 48: Nazan Güven, Nişantaşı. 49: Sabih Gökten, Antalya. 50: Sadiye Hepsen, Rumelihisarı. (Amcabeyin resmi ile süslü birer mendil.)

51: Mustafa İlhan Dilmaç, Üsküdar. 52: Zeki Dranor, Şarkî Karaağaç. 53: Behice Karyağdı, Aksaray (Cerrahpaşa). 54: Kemal Gürbay, Fatih. 55: Naim Silâhçı, Çarşamba. 56: Nevzat Banak, Uşak. 57: Ferit Yönlü, Antakya. 58: Mustafa İlhan, Tarsus. 59: Kadriye Başak. Biga. 60: Jale Başkır, Ankara. 61: Salih Karam, Konya. 62: Necdet Türker, Bolu. 63: Sevim Aybak, Şişli. 64: Gülseren Benek, Samsun. 65: Adnan Bozok, Karaman. 66: Halit Sarman, Alpullu. 67: Şükrü Koçan, Divirk. 68: Nezahet Bircan, Konya. 69: Nermin Ulubaş, Bebek. 70: Nesime Özgör, Ankara. 71: Leylâ Yandı, Ankara. 72: Emin Seçkin, Maçka. 73: Nedim Çoluk, Eyüp. 74: Şükrü Kazancıoğlu, Harput. 75: Hayri Yaman, Bilecik. 76: Selma Gün, Lâleli. 77: Neriman Toptan, Trabzon. 78: Kerim Uluboy, Sıvas. 79: Selim Canlı, Isparta. 80: Sacit Bulut-Sivrihisar. 81: Ali Haydar Binek, Mersin. 82: Nuri Şanlı, İzmir. 83: Recep Develioğlu, Sinop. 84: Sabiha Gülten, Taksim. 85: Nezihe Turşucu, Beyazıt. 86: Sadiye Seven, Kadıköy (Bahariye). 87: Nevzat Çukal, Eskişehir. 88: Emin Dalgıç, Zonguldak 89: Mahir Dereli, Antalya. 90: Yavuz Peköz, Samsun. 91: Sacit Onar, Kastamoni. 92: Necip Serden, Ulukışla. 93: Kadri Topuz, Siverek. 94: Asım Aşangil, Paşabahçe. 95: Cahide Çarkçıoğlu Çanakkale. 96: Avram B. Levi, Galatasaray. 97: Sıtkı Soner, Giresun. 98: Münir Dursun, Çanakkale. 99: Hakkı Tunç, Ereğli (Karadeniz). 100: Hasan Sarıtaş, Bayezit. (Birer Amvabey kartı)

(Devamı gelecek sayıda)

TÜRKE DOĞRU

Büyük mütefekkir, profesör İsmayıl Hakkı Baltacıoğlunu bu isimle yazdığı iki cilt eserden örnek alarak geçen sayılarımızdan birinde üstadın ağzından bir yazı neşretmiştik. Baştan başa şaka olan o yazıdan da anlaşılacağı üzere, sayın Baltacıoglu bu eserinde, iğreti ve yabancı zevk ve telâkkilere yer vermemek için Türk glenek ve göreneklerile nasıl silâhlanmak gerektiğini gösteriyor. Tavsiye ederiz, okuyun. Birinci cilt 100, ikinci cilt 150 kuruştur.

RESİM ÖĞRETMENİ

Vedat Nedim Tör de bu isimde büyük hikâye neşretti. Mutlaka okumanızı tavsiye ederiz. Bu değerli kitapta, memleketin bir köşesini, orada temiz ve yüksek bir yurtseverlikle taassup ve bilgisizliğe karşı savaşan bir resim öğretmenini, çalışmanın başarısını görecek ve muharririn tatlı diline kapılarak 180 sahifelik kitabı bir solukta btireceksiniz!.. Fiyatı 2 liradır.

Sahibi: Sermet Muhtar AÜS
Neşriyat Müdürü: OSMAN N.
Cumhuriyet Matbaası İstanbul 1943

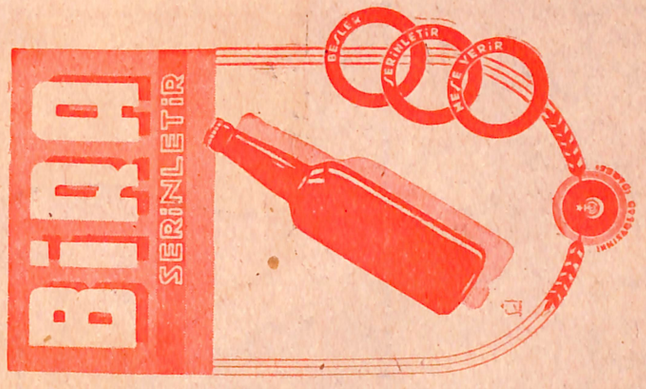

Tam Bilet: 10 Lira, Yarım Bilet: 5 Lira

Amcabey

SİYASÎ MİZAH MECMUASI

Sayı: 55

İBRET LEVHASI!..